

10

Do Inspektoratu Szkolnego w Radomiu

Wypracowanie ucznia klasy czwartej:
Publ. Sz. P. o. v. Smardzewo gm. Radomio.

"Chwila dla mnie najbardziej pamiętna z okupacji"
Godzina pisała rano, przez sen słyszę jak matka przy świetle małej lampki
kłada kartofle dla świni i śpiewa sobie wycichłym głosem godzinki. Tak mi dobrze było
od krwawej pierzynki, że w żaden sposób nie chciałem otworzyć okna. Liza była
śpiąca. Nagle słyszymy wielkie walenie w blacie, trzask otwieranych drzwi,
w mieszkaniu, przed matką staje dwóch Niemców, o wstrętnych, opartych twarzach.
Mówią do matki ostro: "godzina niema nikt." Słowa te pamiętam do dzisiaj. Godzina
pamiętam wszedł sallys i wytłumaczył, że za godzinę wszyscy muszą się usunąć z naszej
wsi. Liza Smardzewa wysiedlają. Kto zostanie, to go zabiją i wszystkie chaty spalą.
Pamiętam czy na jakim pogrzebie słyszałem więcej płacze, krzyki i lamenty.
Wtedy ciężko wstał z łóżka. Nakładając spodnie pchał obie nogi w jedną nogawicę,
stem szukał kaptana, który już dawno włożył. A ja choć raz leżałem spokojnie,
pomniany. Nagle matka przypomniała sobie o mnie, z krzykiem sięgnęła krwawą
szlafkę i kazała uciekać mi z krowami do Pleszyna (leśni Niemcy już je zabierali).
Wzięłem się przedko, stapałem skórki zeschłego chleba i brat, Na podwórku stały
złota, nasze krowy, jak na złość wiatr z deszczem zainał prosto w oczy,
nogi wpadały w jesienną błoto. Ciężko jechało było, jak gnaniem nasze dwie krowy
przebiegło przed siebie, a że wsi słyszałem, płacz, krzyk i wielki ruch. To był powrót
naszej wędrowniki, która potem trwała dwa lata, a Niemcy przeganiali nas z wsi
wsi, przeglądali inwentarz i coraz więcej nas okradali. Ciężkie i smutne było
nasze życie bez swojego mieszkania i łóżka z krwawą pierzynką.
Ryszard Tyburki.